

Otázka: Správa dopravy

Předmět: Veřejná správa

Přidal(a): Lucinka0305

Veřejná správa v oblasti dopravy působí na úseku:

- dopravy na pozemních komunikacích,
- na drahách,
- letecké dopravy,
- vnitrozemské plavby,
- námořní

Je státní správou, která je zajištěna souborem právních norem a prováděcích předpisů.

Vrcholným orgánem je Ministerstvo dopravy (MD).

MD ČR vykonává např. tyto činnosti: určuje zařazení komunikace do kategorií dálnice a silnice. Rozhoduje o opravných prostředcích proti rozhodnutí krajských úřadů. Ukládá pokuty dopravcům za porušování povinností. Vede centrální registr silničních vozidel. Provádí prevenci bezpečnosti silničního provozu (BESIP). Vykonává vrchní státní dozor a stanovuje rezortní rozpočet.

Podřízené organizace MD ČR - MD je zřizovatelem institucí v resortu dopravy a jsou jemu

podřízené:

- Ředitelství silnic a dálnic; Centrum dopravního výzkumu Brno; Centrum služeb pro silniční dopravu; Úřad pro civilní letectví; Řízení letového provozu ČR; Letiště Václava Havla Praha, a. s.; Drážní úřad; České dráhy, a. s.; Státní fond dopravní infrastruktury Praha; Drážní inspekce; Ústav pro odborné zjišťování příčin leteckých nehod Praha; Státní plavební správa; Ředitelství vodních cest; Námořní úřad.

Silniční správa

- MD vykonává vrchní státní dozor, vede centrální registr, spravuje, řídí, organizuje a vykonává dozor.

Členění silniční správy:

- Správa pozemních komunikací
- Správa provozu silničních vozidel
- Správa silniční dopravy

Správa pozemních komunikací

- Řídí se zákony o pozemních komunikacích, o bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, o technických podmínkách provozu a o silniční dopravě.
- Pozemní komunikace

Pozemní komunikaci tvoří:

- pozemky, dálnice, silnice či místní komunikace, včetně jízdního pruhu pro cyklisty, mosty, zábradlí, parkoviště, dopravní značení, veřejné osvětlení.
- Uživatel pozemní komunikace se musí přizpůsobit povrchu a stavu vozovky, nesmí komunikaci znečišťovat, poškozovat, odstraňovat dopravní značky a vypouštět splašky a

tekuté odpady, nemá nárok na úhradu ztrát vzniklých z důsledků uzavírky nebo objížďky.

Vlastník

Členění podle vlastnictví:

- **Stát** – je vlastníkem dálnice a silnice první třídy, která jsou určeny pro rychlou, dálkovou a mezinárodní dopravu a to jen pro motorová vozidla.
- **Kraj** – je vlastníkem silnice druhé třídy, která je určena pro dopravu mezi okresy a dále je vlastníkem silnice třetí třídy, která je určena pro spojení mezi obcemi a napojení na ostatní komunikace.
- **Obec** – je vlastníkem místní pozemní komunikace, která slouží místní dopravě na území obce.
- **FO nebo PO** – je vlastníkem účelové komunikace sloužící ke spojení jednotlivých nemovitostí a nemovitostí s ostatními komunikacemi.

Členění podle významu:

- třídy – rychlostní
- třídy – sběrná, dopravně významná

III. třídy - obslužná

- třídy – nepřístupná motorovým vozidlům

Orgány na tomto úseku

MD ČR - Odbor pozemních komunikací

- Odpovídá za výkon a zajištění státní správy dle zákona o pozemních komunikacích. Posláním je tvorba a strategie, zpoplatnění dálnic a silnic I. třídy (dálniční známky nebo mýtné). Řeší i dopravní značení dle příslušných norem, směrnic a usnesení EU.

Ředitelství silnic a dálnic ČR

- státní příspěvková organizace zřízena MD. Předmětem činnosti je výkon vlastnických práv státu k nemovitostem tvořící dálnice a I. silnice třídy, údržba, opravy, výstavba a modernizace.

Krajské úřady (odbor dopravy)

- Vykonává přenesenou působnost = dopravní úřady. Uzavírají smlouvy s dopravci za účelem zajištění dopravní obslužnosti kraje, povolují nadměrné náklady na silnicích I. a II. třídy, projednávají přestupky rozhodují o zařazení pozemní komunikace do patřičné kategorie

Obecní úřady

- Vydávají registraci k provozování autoškoly. Jsou stavebním úřadem pro silnice II. a III. třídy. Provádějí zkoušky žadatelů o řidičské oprávnění. Vydávají závazné vyhlášky pro provoz na komunikacích. Spravují dopravní režim na území obce. Rozhodují o zařazení komunikace do kategorie místní komunikace.

Poplatky za užívání dálnic a rychlostních silnic - dálniční známky

- České dálnice budou v roce 2021 (od 1. ledna) zpoplatněny pomocí **elektronických** dálničních známek. Po letech čekání a odsouvání papírové viněty už nebude potřeba vylepovat.

Kolik zaplatím za dálniční známku v roce 2021?

Státní fond dopravní infrastruktury sice zdůrazňuje, že zavedení elektronických dálničních

známek snižuje náklady na zpoplatnění dálnic (kvůli odpadnutí nákladů na tisk či distribuci papírových kupónů), pro řidiče to však neznamena, že by dálniční viněty zlevnily. I v roce 2021 tak:

- roční dálniční známka v ČR bude pro osobní automobily do 3,5 tuny stát 1.500 Kč,
- 30denní známka přijde na 440 Kč,
- 10denní na 310 Kč.

Nově je tu však kategorie tzv. eko aut, u nichž je cena dálniční známky poloviční. Konkrétně tak roční známka v tomto případě stojí 750 Kč, 30denní 220 Kč a 10denní 155 Kč. Tato cena se týká vozidel s pohonem na zemní plyn nebo biometan. Naopak vozy na LPG platí standardní částku.

Jaké automobily jsou od poplatku osvobozeny?

- Vozidla na elektřinu, hybridy a vozidla na vodík, přeprava vybraných osob, historická vozidla.

Platnost dálniční známky v roce 2021?

- Roční – nebudou pokrývat kalendářní rok, ale 365 dní od data, které si motorista zvolí sám.

Co dostaneme při zaplacení tedy elektronické dálniční známky? Jak budeme vědět, od kdy je možné tedy využívat dálnice?

- Dostaneme potvrzení do e-mailu nebo fyzicky na obchodním místě. Datum začátku platnosti elektronické dálniční známky si vybereme při nákupu sami.

Kde elektronickou známku koupit?

- Na pobočce České pošty, Pošta Partner, na e-shopu (www.edalnice.cz), na čerpacích

stanicích ČEPRA nebo v samoobslužných kioscích.

Jak se bude platnost známek kontrolovat?

- I nadále samozřejmě bude platnost dálničních známek kontrolována. Kontrolu budou provádět příslušníci Policie ČR nebo Celní správa ČR, a to prostřednictvím hlídkových vozidel vybavených kamerovým systémem pro rozpoznávání SPZ nebo za pomoci vzdáleného připojení ke kontrolním branám nebo kontrolou na odpočívkách a parkovištích.

Výše pokut

- Řidič, který tedy nebude mít platnou elektronickou dálniční známku a systém ho na zpoplatněném úseku dálnice odhalí, kterého systém odhalí na zpoplatněném úseku dálnice, hrozí pokuta až do výše 20.000 Kč (za předpokladu, že se nejedná o řidiče, na kterého se nevztahuje osvobození od poplatku).
- Kontrolovat se bude i případné zneužívání osvobození od poplatku. Tedy pokud FO nebo PO podá oznámení o osvobození, aniž by ale na toto osvobození měla jakýkoliv nárok, tedy bude se záměrně snažit tento systém zneužít (aby nemusela platit celou částku), může se pokuta vyšplhat dokonce až na 100.00 Kč.
- V případě že bude zpoplatněný úsek dálnice užívat vozidlo, které má nárok na osvobození, ale řidič oznámení o osvobození nebude mít podané (ať už zapomněl nebo z jiných důvodů), hrozí mu pokuta do výše 5.000 Kč. Bohužel zákon vyžaduje, aby bylo podáno oznámení o osvobození a bez něj není možné tento nárok uznat!
- Stejná výše pokuty hrozí i těm, kteří Státnímu fondu dopravní infrastruktury do 10 pracovních dní nenahlásí, že pominuly důvody pro osvobození.

Co se bude dít se získanými daty a fotografiemi?

- Kromě nasnímání SPZ vozidla a následného zjištění informací o platnosti elektronické dálniční známky se současně v případě, že vozidlo nemá platnou elektronickou dálniční známku nebo není osvobozeno, pořídí také fotografie vozidla!
- Ihned po vzniku snímku software záznam rozdělí na fotografii, na data a dále už pracuje

pouze s daty, která jsou odeslána do systému kontroly.

- S fotografiemi se v rámci systému elektronické dálniční známky nepracuje. Jsou uloženy pouze po stanovenou ochrannou dobu, ve které si je může vyžádat Policie ČR či Celní správa ČR pro případné správní řízení. Po uplynutí ochranné doby jsou fotografie automaticky smazány.

A v jakých místech je dálniční známka vůbec potřeba?

- Zpoplatněným úsekem je prakticky každá česká dálnice. Jedná se tedy o úseky ohraničené značkami „Dálnice“ a „Konec dálnice.“ Konkrétně jsou zpoplatněné úseky vyjmenovány ve vyhlášce ministerstva dopravy.

Dálnice však může být ze zpoplatnění vyjmuta. Takový úsek je vyznačen dodatkovou tabulkou:

- „Bez časového poplatku.“ „Bez časového poplatku a mýtného.“
- Obvykle jde o dálniční obchvaty měst, třeba kolem Plzně a Brna nebo část Pražského okruhu. Ze zpoplatnění jsou rovněž případně vyjmuty ty úseky, přes něž je vedena oficiální objížďka. Platit se za dálnici nemusí až do odvolání ani v případě, kdy je vyhlášen signál upozornění nebo signál regulace pro suspendované částice PM10 podle zvláštního právního předpisu.

Správa provozu silničních vozidel

- Orgány na tomto úseku

MD ČR - Odbor provozu silničních vozidel

- Správa silniční dopravy je upravena zákonem, který řeší provozování motorových vozidel pro vlastní, ale i cizí potřeby za účelem podnikání. Upravuje práva a povinnosti účastníků provozu, povinnosti provozovatele vozidla, pravidla řízení provozu, členění řidičských

průkazů, jejich udělení či odejmutí, provozovatele autoškol.

Krajský úřad (odbor dopravy)

- Správa přestupků na dálnicích a silnicích. Uděluje oprávnění k provozování STK a SME. Vykonává dozor nad silniční nákladní dopravou provozovanou zahraničními dopravci. Kontroluje váhové limity nákladní dopravy.

Obecní úřad (odbor dopravy)

- Vede evidenci silničních vozidel. Vede evidenci řidičských průkazů. Přiděluje dopravní značky. Rozhoduje o vyřazení vozidla. Nařizuje přezkoumání zdravotního stavu držitele oprávnění.
- Silniční vozidla musí splňovat zákonem stanoven podmínky, musí být technicky způsobilé a jeho stav prověřen.
- Kontroly provádí **STANICE TECHNICKÉ KONTROLY (STK) a STANICE MĚŘENÍ EMISÍ (SME)**, které provozují FO a PO se speciálním oprávněním k této činnosti.
- Provozovatel autoškoly může být FO i PO na základě živnostenského oprávnění a registrace autoškoly.
- Zákon pak speciálně upravuje podmínky pro provozování autoškoly, provádění výuky, zkoušek, podmínky pro získání oprávnění učitele autoškoly, oprávnění zkušební komisaře. (živnost vázaná)

Centrální registr řidičů

- Evidence údajů o řidičích, shromažďovaných z registru řidičů, je vedena v centrálním registru řidičů, který je informačním systémem, jehož správcem je ministerstvo dopravy. Ministerstvo vnitra, policie, Vojenská policie, obecní policie a Bezpečnostní informační služba musí mít zajištěn přímý přístup do centrálního registru řidičů.

Prevence

- Preventivní opatření ke zvýšení bezpečnosti na silnicích a snížení počtu usmrcených a zraněných v důsledku dopravních nehod jsou obsažena v zákoně č. 361/2000 Sb.,

Zákon o silničním provozu:

- Zpracovává příslušné předpisy EU, práva a povinnosti účastníků provozu, pravidla a řízení provozu, řídicí oprávnění a průkazy, působnost a pravomoc orgánů státní správy a Policie ČR.
Účastníkem provozu je každý kdo se přímým způsobem účastní provozu na pozemních komunikacích.

Správa silniční dopravy

- **Silniční doprava** = Je upravena zákonem, který upravuje provozování motorových vozidel. Je to souhrn činností, kterými se zajišťuje přeprava osob, linková, osobní a kyvadlová doprava, taxi služba.

Orgány na tomto úseku

- **MD ČR - Odbor silniční dopravy** má v kompetenci činnosti spojené s: nákladní dopravou; mezinárodní osobní dopravou; přepravou nebezpečných věcí; předávání informací s jinými zeměmi; vykonává státní dozor.
- Je orgánem v oblasti propagace a informací o silničním provozu pro území ČR.
- **BESIP = bezpečnost silničního provozu**
Zaměřuje se na celostátní kampaně a rozšiřování informací o osvědčených postupech. Zabývá se dopravní výchovou dětí ve školách (dopravní výchova je od roku 2013 součástí RVP základního vzdělávání). Zúčastňuje se různých projektů, jako např. Domluvme se, televizní spotiče T2 - Stop rady řidičům, BESIP tým přímo na ulici, Nová pravidla, Bezpečnost na železničních přejezdech. Podílí se na správě několika webových prezentací (Nadace BESIP, BESIP Inko servis).
- Je garantem realizace a plnění Národní strategie bezpečnosti silničního provozu pro období 2011 - 2020, která si stanovila: snížení počtu usmrcených osob v silničním provozu do roku 2020, na úroveň průměru států Evropské unie; snížení počtu těžce zraněných osob o 40 % oproti roku 2009.

Česká obchodní inspekce

- Je státní inspekční orgán, který kontroluje jakost pohonných hmot u výrobce, dodavatele a prodejce.

Policie ČR

- Je státní kontrolní orgán, vykonává dozor ve správě pozemních komunikací, správě silniční dopravy, má pravomoci ve správě podmínek a provozu na pozemních komunikacích, kontroluje dodržování pravidel silničního provozu a objasňuje dopravní nehody. Projednává sankce a pokuty ve správním blokovém řízení, dohlíží na výcvik žadatelů o řidičské oprávnění, rozhoduje o technické způsobilosti, má právo zastavovat vozidla a vyzývat řidiče k dechové zkoušce.

Bodový systém

Co to je vlastně bodový systém a k čemu slouží?

- Slouží ke sledování opakovaného páchání přestupků nebo trestných činů. Užívá se jako nástroj, kterým je vynucováno dodržování pravidel silničního provozu.

Od kdy je zaveden bodový systém v ČR?

- Byl zaveden 1. července 2006.

Po obdržení řidičského průkazu mám kolik bodů?

- Každý řidič má při obdržení řidičského průkazu 0 bodů.

Kolik je maximální počet celkových bodů, které mohu za přestupky (dle závažnosti) dostat?

- Za jednotlivé přestupky obdrží body v rozmezí 2 – 7 bodů, dle závažnosti přestupků. Celkový maximální počet je 12 bodů.

V jakém zákonu najdeme bodové ohodnocení?

- Zákon č. 361/200 Sb., o provozu na pozemních komunikacích.

Co se stane, když dosáhnu tedy maximálního počtu bodů? Co musím udělat a do kdy?

- Obecní/městský úřad pošle řidiči písemně, že dosáhl 12 bodů a zároveň ho vyzve k odevzdání řidičského průkazu nejpozději do 5 pracovních dnů.

Co můžu udělat, pokud nesouhlasím s přidělením bodů? Mám nějaké možnosti?

- Řidič může podat písemně námitky obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. Potvrdí-li obec, že námitky jsou oprávněné, provede nejpozději do 10 dnů opravu záznamu a písemně vyrozumí o provedené opravě řidiče.

Kdy můžu požádat o navrácení řidičského průkazu? Kde budu o toto žádat? A co mě dál čeká potom, co o toto zažádám?

- Po 1 roce po odebrání řidičského průkazu. Žádost podává u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Podmínkou je absolvování přezkoušení odborné způsobilosti.

Kde si můžu zjistit, jestli nějaké body již mám, popř. kolik jich mám?

- V registru řidičů v místě trvalého bydliště, pobočce Czech POINT, obecní úřady, pobočky České pošty.

Ministerstvo dopravy chystá nějaké změny v rámci bodového systému:

Konkrétně navrhuje zavést tři sazby bodovaných přestupků - jaké to jsou?

- 2, 4, 6 podle závažnosti přestupku.

Dále navrhuje čtyři pásma pokut na místě - jaké to jsou?

- Do 1.500 Kč; 1.500 Kč; 2.500 Kč; 5.000 Kč.
- Pevné částky = žádný prostor pro korupci, bude tedy jasné, jaká bude bloková pokuta na místě.

Dále navrhuje čtyři pásma pokut ve správním řízení - jaké to jsou?

- 2.000 – 5.000 Kč; 4.000 – 10.000 Kč; 7.000 – 25.000 Kč; 25.000 – 75.000 Kč (jen pro ty nejzávažnější – odmítnutí testu na alkohol a drogy nebo řízení bez řidičského oprávnění).

V neposlední řadě navrhuje tzv. řidičák na zkoušku - odkud tento model ČR převzala? Jak by tedy tento řidičák na zkoušku měl v praxi fungovat?

- Přejatý z Velké Británie. Začínající řidič bude mít první 2 roky místo současné 12 bodové hranice poloviční (6 bodů). Bude se týkat prvořidičů. Řidiči s krátkou praxí jsou totiž podle statistik častými viníky dopravních nehod s vážnými následky.

Jako poslední navrhuje, že by byli řidiči informováni o stavu jejich bodového konta - jakým způsobem by to bylo realizováno?

- Prostřednictvím SMS, e-mailu nebo datové schránky. Bude stačit vyplnit žádost a odevzdat ji na jednom z úřadů obce s rozšířenou působností.

Bodové přestupky

a) Může vám Policie ČR kromě udělení bodů za přestupek ještě udělit nějakou pokutu nebo lze pouze jedno z toho?

- Za bodované dopravní přestupky lze získat 2-7 bodů. Kromě připočtení bodů se za spáchání přestupku udělují sankce (obvykle pokuty) příkazem na místě (dříve blokovém řízení) nebo ve správním řízení.

b) Napište dle přestupku, co vše hrozí řidiči za to, když ujede od dopravní nehody?

- 7 bodů; příkaz na místě (dříve bloková pokuta) do 5.000 Kč; pokuta ve správním řízení 2.500 – 5.000 Kč; zákaz činnosti 1 – 6 měsíců (spáchá-li 2x a vícekrát za 12 měsíců po sobě jdoucích).

c) U jakého přestupku hrozí nejvyšší možná doba trestu odnětí svobody v rámci trestního řízení?

- Nehoda s usmrcením nebo těžkou újmou na zdraví (porušením povinnosti řidiče způsobení dopravní nehody, při které došlo k usmrcení nebo těžké újmě na zdraví jiné osoby). Až 10 let.

d) Co hrozí člověku, který řídí auto, ale doposud nemá řidičák?

- 4 body; pokuta ve správním řízení 25.000 – 50.000 Kč; zákaz činnosti 1 – 2 roky.

e) Můžu za jízdy jako řidič s někým telefonovat? A co psát sms? Pokud mě zastaví PČR za to, že telefonuji za jízdy, co mi hrozí dle přestupků?

- Za jízdy nemohu telefonovat s mobilním telefonem v ruce, ale moderní auta, která jsou vybavena zařízením HandsFree, umožňují telefonování během jízdy. SMS nemohu psát během jízdy.
- 2 body; příkaz na místě (dříve bloková pokuta) do 1.000 Kč; pokuta ve správním řízení 1.500 – 2.500 Kč.

f) Ve kterém zákoně (číslo i název) najdeme vše, co se týká přestupků v rámci správy dopravy?

- Zákon č. 250/2016 Sb. zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

g) Pokud vezu v autě 3leté dítě, které bude sedět na normálním sedadle pro dospělé osobu, jedná se o přestupek? Pokud ano, co mi tedy hrozí?

- Ano, je to přestupek. 4 body; příkaz na místě (dříve bloková pokuta) do 2.000 Kč; pokuta ve správním řízení 1.500 – 2.500 Kč.

h) Jak poznám, které dítě musí mít autosedačku a které ne?

- Do roku 2006 platilo, že dítě mladší 12 let musí mít autosedačku. Dnes **musí mít autosedačku nebo podsedák každé dítě, které neměří více než 150 cm a neváží více než 36 kg**. Důležitějším faktorem je zde spíše výška než váha, protože **bezpečnostní pás nesmí být veden přes krk** dítěte, při nárazu by totiž mohlo hrozit uškrcení. Pokud je bezpečnostní pás veden přes krk, je nutné použít podsedák.

ch) Existují nějaká pravidla pro sezení dětí v autosedačce na sedadlech s airbagem? Pokud ano, jaká?

- Pokud posadíme dítě do sedačky na sedadlo, které je vybaveno airbagem a ten nebude uveden mimo činnost anebo je uveden mimo činnost automaticky, **dítě nesmí sedět čelem proti směru jízdy.**

i) Jsou nějaké výjimky pro cestování dětí zcela bez autosedaček? Pokud ano, jaká?

- Dítě může cestovat bez autosedačky i v případě, že umístění do zádržného bezpečnostního systému neumožňuje jeho zdravotní stav. Dále jej také **nepotřebuje do vozidel, která spadají pod taxislužbu.** Dítě však i zde musí být připoutáno a nesmí sedět vepředu.
- Výjimku tvoří i ta vozidla, která zabezpečují svoz a rozvoz dětí do mateřských anebo základních škol. **Rychlost však musí být omezena na 70 km/hod.** Dále autosedačku nebude nikdo vyžadovat, ani když bude dítě přepravováno bezpečnostními složkami při plnění služebních povinností (hasiči, policie, záchranka).

j) Vyberte sami dalších 5 přestupků a k nim napište i veškeré informace, co za ně hrozí.

- a) Odmítnutí testu na alkohol/návykové látky – 7 bodů; pokuta ve správním řízení 25.000 – 50.000 Kč; zákaz činnosti 1 – 2 roky.
- b) Řízení po zadržení řidičského průkazu na místě – 7 bodů; pokuta ve správním řízení 5.000 – 10.000 Kč; zákaz činnosti 6 měsíců – 1 rok.
- c) Neposkytnutí první pomoci/nepřivolání záchranky – 7 bodů; odnětí svobody až na 2 roky.
- d) Vysoké překročení rychlosti – v obci o 40 km a více nebo mimo obec o 50 km a více – 5 bodů; pokuta ve správním řízení 5.000 – 10.000 Kč; zákaz činnosti 6 měsíců – 1 rok.
- e) Vozidlo se zakrytou, upravenou nebo nečitelnou SPZ – pokuta ve správním řízení 5.000 – 10.000 Kč; zákaz činnosti 6 měsíců – 1 rok.

Správa drah a veřejné dopravy

- **Dráha** = cesta určená k pohybu drážních vozidel, včetně zařízení potřebných k zajištění bezpečnosti a plynulosti drážní dopravy. Nikdo nesmí vstoupit na dráhu a na místa, která nejsou veřejně přístupná bez povolení.
- Dráhy se člení na veřejné (na základě jízdního řádu a cenového tarifu) a na neveřejné.
- Tarif = sazebník cen za jednotlivé přepravní výkony.

Lze je rozdělit i na kategorie podle významu a obslužnosti na:

- celostátní dráhy sloužící k mezinárodní a vnitrostátní dopravě; regionální - místní význam;
- vlečka - slouží vlastní potřebě FO nebo PO; speciální dráhy - zabezpečení dopravní obslužnosti obce

Vlastník dráhy

- Může jim být stát, obec, PO. Vlastník je povinen zajistit údržbu a opravu dráhy, a to v nezbytném rozsahu, aby byla dráha provozu schopna. Dále je povinen pečovat o rozvoj a modernizaci dráhy a provozovat ji podle platných právních norem.

Provozovatel dráhy

- ten, kdo zajišťuje, obsluhuje a organizuje drážní dopravu, při níž přepravuje osoby nebo věci. Může to být FO nebo PO zapsaná v Obchodním rejstříku, která splňuje podmínky odborné a finanční způsobilosti a získá licenci. Vlastníkovi dopravní cesty se hradí poplatek za užívání dráhy. Výše poplatku stanoví Ministerstvo financí ČR. Zpracovává jízdní řád, zajišťuje bezpečnost, vydává povolení ke vstupu.

Integrovaný dopravní systém

- IDS je organizace zajišťující příměstskou dopravu velkých měst, zabývající se informačním systémem o jízdách vlakové, autobusové a městské hromadné dopravy.

Orgány na tomto úseku

MD ČR

- rozhoduje o zařazení a změně kategorií
- ruší celostátní a regionální dráhy

Drážní úřad

- Je orgánem státní správy s celostátní působností. Sídlo v Praze. V čele ředitel, uděluje licence, schvaluje typy drážních vozidel, vydává žadatelům průkaz způsobilosti na základě odborné zkoušky. Schvaluje technická zařízení. Uděluje pokuty a sankce vlastníkům a provozovatelům drah a dopravců. Vykonává správu ve věcech železničních drah, tramvajových, trolejbusových a lanových.

Drážní inspekce

- Je to státní nezávislý úřad se sídlem v Praze. Je to kontrolní orgán, který odborně zjišťuje příčiny mimořádných událostí. Má 4 inspektoráty: Praha, Brno, Ostrava, Plzeň. Kontroluje plnění opatření uložených provozovatelům. Vyhodnocuje nehodovost na dráhách a přijímá opatření ke zlepšení situace. Komunikuje s Drážním úřadem, upozorňuje na nedostatky, navrhuje různá řešení.

Správa železniční dopravy

- Je to státní organizace se sídlem v Praze, která hospodaří s železničními tratěmi a dráhami ve vlastnictví státu. Celkově zajišťuje provoz a provozuschopnost, modernizaci a rozvoj železniční dopravní cesty v ČR.

Úřady územní samosprávy (odborné dopravy krajských a obecních úřadů)

- Vykonávají drážní správní činnost týkající se tramvajové, lanové, trolejbusové, příměstské a speciální dráhy.

Správa letecké dopravy

- Letecká doprava představuje nejrychlejší způsob dopravy s vysokou kulturou cestování. Výhodou je přeprava na velké vzdálenosti, nevýhodou jsou vysoké provozní náklady.
- Člení se na správu vojenského letectví a správu civilního letectví.
- **Civilní letectví** = letecké činnosti provozované v ČR i v cizině civilními letadly a osobami jakékoliv státní příslušnosti.
- Vzdušný prostor - Všeobecně jakákoliv část atmosféry, vzdušný prostor státu je ta část atmosféry, nad jeho suchozemským územím a vnitřním, popřípadě pobřežními vodami. Je dán hranicemi území ČR do výšky, kterou využívají letadla za podmínek stanovených zákonem nebo mezinárodní smlouvou. Může být omezen např. z důvodu ochrany ŽP nebo zdraví lidu.

Orgány na tomto úseku

MD ČR - Odbor civilního letectví

- Je ústředním orgánem civilního letectví. Vykonává státní dozor, ukládá pokuty. Povoluje, zakazuje nebo omezuje užívání vzdušného prostoru ČR ve spolupráci s Ministerstvem obrany.

Ministerstvo obrany ČR

- Je ústředním orgánem vojenského letectví. Schvaluje letový řád. Vydává pověření na provozování leteckých služeb a licence na provoz letecké dopravy.

Úřad pro civilní letectví

- Sídlo v Praze. Vede rejstřík letadel, který je veřejný. Zajišťuje označení letadel ČR, a to písmeny OK. Vydává osvědčení o vlastnictví letadel a o zápisu do rejstříku. Schvaluje typ letadla a jeho způsobilost k létání. Vydává osvědčení o způsobilosti letadel na základě letové kontroly, průkaz způsobilosti leteckého personálu, povolení provozu letišť, příkazy k zachování bezpečnosti.

Policie ČR

- Služba letecké policie zajišťuje bezpečnost civilní letecké dopravy.

Řízení letového provozu

- Je to státní podnik, který zajišťuje bezpečný provoz létání nad územím ČR → zajišťuje navigační služby na národní úrovni i v rámci Evropy.

Letiště

- Je zařízení, které slouží k zajištění leteckého provozu. Může jej provozovat FO nebo PO, která má povolení nebo osvědčení. Kolem letišť a leteckých staveb existují tzv. bezpečnostní pásma. Letecké služby zajišťují jen pověřené PO, které zajišťují bezpečnost a plynulost létání ve vzdušném prostoru. (Letiště Václava Havla Praha, Letiště Brno – Tuřany, Letiště Leoše Janáčka Ostrava, Letiště Olomouc, Letiště Pardubice, Letiště Karlovy Vary)
- Druhy letišť: mezinárodní a vnitrostátní; veřejné a neveřejné; vojenské a soukromé

Schengen

- je označení pro území 26 evropských států (zemí Schengenské dohody, zkráceně zemí Schengenu), na kterém mohou osoby překračovat hranice smluvních států na kterémkoliv místě, aniž by musely projít hraniční kontrolou. Přistoupením České republiky do Evropské unie byla oblast letecké infrastruktury zásadním způsobem dotčena. Podpisem dohody o přistoupení se Česká republika mimo jiné zavázala, že zajistí volný pohyb osob uvnitř zemí schengenského prostoru a že bude provádět důkladné kontroly osob z třetích zemí vstupujících do tohoto prostoru.

Letecký dopravce

- Disponuje licenci udělenou MD ČR, má vypracovaný a schválený letový řád a plán ochrany před protiprávními činy. Má povinnost uhradit poplatky za přelety nad územím ČR. Vykonává leteckou činnost (obchodní letecká doprava, provozování leteckých služeb).
- Příklady leteckých dopravců: České aerolinie, Lufthansa, BritishAirwais, Quantas, TravelService, Easy Jet, Smart Wings, SkyEurope.

Letecký rejstřík ČR

- evidence letadel, jejichž provozovatelem je FO s trvalým pobytem nebo PO se sídlem v ČR. Je veden úřadem pro civilní letectví.

Správa vodní dopravy

- V podmínkách ČR je objem vodní dopravy vzhledem k ostatním způsobům dopravy malý. Vodní doprava má určité výhody, například je levná, umožňuje přepravu těžkých a velkých nákladů, je ekologická.

Vodní dopravu je možné rozdělit na:

- vnitrozemská
- námořní
- osobní
- nákladní

Vnitrozemské vodní cesty = vodní toky a vodní plochy, na kterých se provozuje plavba. Vodní cesty se dělí na sledované vodní cesty, které musí odpovídat plavebním provozním podmínkám, a ostatní vodní cesty. Plavební provozní podmínky a jejich označení určuje zvláštní předpis. Vodní cesta je spravována správcem nebo vlastníkem.

Plavidlo = loď, plovoucí stroj, malé plavidlo, plovoucí zařízení, které je ovládané a podléhá evidenci.

Je provozováno způsobilou osobou, která má k této činnosti osvědčení. Plavidla jsou evidována v Plavebním rejstříku ČR, který vede Plavební úřad. Účastník provozu na vodní cestě je povinen dodržovat plavební řád.

Provozovatel vodní dopravy - musí být vlastníkem koncese o způsobilosti vedení lodní dopravy, které vydává Plavební úřad. Účastník provozu je povinen na vodní cestě dodržovat pravidla provozu na vodní cestě. (koncese - odborná způsobilost)

Orgány na tomto úseku

MD ČR

- Rozhoduje o schválení typu plavidla. Uděluje povolení pro provozování mezinárodní vodní dopravy. Zajišťuje říční informační služby. Podporuje rozvoj vodních cest, přístavů, modernizaci plavidel. Vykonává vrchní státní dozor.

Plavební úřad

- Patří pod státní plavební správu, je správním úřadem a podřízen MD. Vydává osvědčení,

které opravňuje držitele k vedení, obsluhování a provozování plavidel.

Správa námořní plavby

- Výkon státní správy je spojen s provozováním námořní plavby námořními plavidly pod státní vlajkou ČR.

Námořní úřad

- Spadá pod MD. Zahrnuje např. bezpečnost námořní plavby, námořní rejstřík ČR, informace o jachtingu, informace o přepravě po moři, průkazy k námořní dopravě, různé formuláře a námořní legislativu
- V ČR provozuje námořní dopravu Česká námořní plavba a. s..